



Nom:

**Yolanda Burbano**

**País originari: Equador**



**D'on ets?**

Soc de l'Equador, de Quito.

**Com va ser la teva arribada?**

Vaig arribar a Catalunya fa 21 anys. La meva mare ja hi vivia. Quan arribes aquí encara que et parlin en castellà no entens res. T'has de posar a llegir per entendre la manera de parlar d'aquí... Una vegada em van fer fora d'una botiga perquè jo vaig demanar "chochos", que en equatorià són tramussos, i jo no entenia què passava, em pensava que era per racisme, que em feien fora!

**Què recomanaries a algú que acaba d'arribar a Catalunya?**

Li donaria llibres, diaris, i li recomanaria d'implicar-se en activitats de l'església, del barri i de l'associació de veïns... Jo vaig ser voluntària a la parròquia per ajudar els nens a fer

deures. És la millor manera d'aprendre la llengua autòctona. Els nens t'ensenyen molt.

**I si visitéssim el teu lloc d'origen?**

L'Equador és molt bonic, hi ha molta riquesa cultural i biodiversitat. Però cal anar-hi amb una agència de viatges per temes de seguretat.

**Per què estudies català?**

Perquè visc a Catalunya i és una riquesa cultural. M'agrada parlar idiomes, ja parlo castellà i anglès, i ara vull un títol de català.

**Quin curs fas de català?**

Al juny vaig acabar Intermedi 2 i n'estic contenta. Veig que estic aprenent i polint coses.

**Algun truc per aprendre català?**

Vaig aprendre català amb els avis de la residència on treballava. Em vaig comprar el llibre *El català sense esforç* i m'aprenia frases, i llavors anava als avis i les feia servir. Memoritzava temes de menjar, el metge, les rutines, viatges... de tot. Ara crec frases noves, parlo amb la veïna perquè em digui si estan bé o si és millor dir-ho d'una altra manera i després les utilitzo a la feina, i la gent es pensa que parlo molt bé el català.

**És fàcil parlar català al carrer?**

A Barcelona no perquè quan veuen que soc de fora no em parlen català. Jo els dic que em parlin en català i ells se n'obliden, i jo em canso de repetir-los-ho. Si visito pobles és diferent, pensen que si vens de fora has de parlar la seva llengua, i això és veritat, si vas a segons on bé que et busques un traductor! Aquesta és la manera, perquè te la fan parlar.

**Què en penses, dels catalans?**

No en tinc res dolent a dir. Quan vaig arribar em va agradar perquè la gent és oberta i gentil, hi ha oportunitats. La gent parla amb mi. Per exemple, en arribar em vaig perdre per arribar al pis on vivia i un matrimoni em va ajudar. La gent és molt maca i t'expliquen moltes coses: del barri, de la ciutat... Jo el racisme no l'he notat, parlo amb tothom.

**Hi ha alguna cosa de la societat catalana que t'hagi sorprès?**

**Curiositats lingüístiques:**

**Quines llengües es parlen al teu lloc d'origen?**

**S'hi parla castellà, i també hi ha llengües indígenes no oficials, com el quítxua. El president li va donar importància però quan va marxar va desaperèixer. Abans no existia amor per la pàtria i tot el que era de fora es valorava més.**

**Ens dius alguna expressió típica d'allà?**

**"Pachamama", que en quítxua vol dir "Mare Terra". I hi ha moltes paraules del dialecte d'allà que aquí porten a confusió. Per exemple, allà "coño" vol dir "garrepa"!**

**Quina és la teva paraula preferida en català?**

**"Terra". A l'Equador, casa teva és teva perquè la terra és teva. I jo ara em sento d'aquí, sento que és casa meva. A la meva gossa li vaig posar "Terra".**

Sí, que aquí els museus quan vaig arribar eren gratuïts i els estudis també. A l'Equador tot això és molt car i només hi accedeixen els rics. Les beques allà són préstecs caríssims i si no els pagues als teus pares els embarguen la casa. Aquí hi ha més serveis públics i si vols pots tenir salut, educació...

**Què trobes a faltar de la teva terra d'origen?**

El menjar. Tot i que el meu germà cuina coses d'allà, els productes no són els mateixos i tenen un gust diferent. La gent no la trobo a faltar perquè amb les videoconferències ja parlem. ■